

kül

- 54 -

1983.03.26.

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: köves tibor
szerkesztette: kis csaba
heltai andrás

20.05 260383 0639

- v é g e -

-.-

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/X

Külföldi hírek

budapest, 1983. március 27. kül v a s á r n a p

sk0001 4 300 mtik1001

rövid hírek

colombo pakisztánban

iszlamabad, 1983. március 27. /upi/ - emilio colombo olasz külügyminiszter szombaton 15 tagú küldöttség élén pakisztánba érkezett. az olasz küldöttség elsősorban gazdasági kérdésekről tárgyal vendéglátóival. colombot fogadta ziaul hak pakisztáni elnök is.

tindemans

peking, 1983. március 27. /mti/ - leo tindemans belga külügyminiszter szombaton jószolgálati látogatásra pekingbe érkezett.

atomkísérlet

las vegas /nevada/, 1983. március 27. /upi/ - szombaton kísérleti atomrobbantást hajtottak végre az egyesült államok nevadai kísérleti telepén. ez volt az idén a harmadik bejelentett kísérleti robbantás. a robbanótöltet - amelyet a föld felszíne alatt 540 méteres mélységben helyeztek el - 20-150 kilotonna erejű volt.

hóviharak - usa

new york, 1983. március 27. /ap/ - itéletidő volt szombaton az egyesült államok közép-nyugati részén. texas államban tornádó, valamint jégverés pusztított. michigantól egészen a déli georgia

kül

- 2 -

1983.03.27.

államig húzódnó területen fagypontra esett a hőmérséklet. nebraska, dél-dakota és iowa egyes részein félméteres hó esett, megbénult a közlekedés. nebraskában egy, utah államban pedig két ember vesztette életét a mostoha időjárás miatt.

gyémántrablók

dallas, 1983. március 27. /upi/ - kivette egy bérelt széfben őrzött gyémántjait egy antwerpeni gyémántügynök az amerikai dallasban, hogy felbecsültesse értéküket. amikor hazatért velük, lakásában ketten várták: az egyiknél fegyver volt, a másiknál bilincs. a megbilincselte gyémántügynököt hátrahagyva, a két rabló a 650 ezer dollár értékű gyémánttal, az ügynök pénztárcájával és két pisztolyával kerekelt el - ráadásul a kifosztott ember gépkocsijával.

iráni földrengés - kevesebb az áldozat

nicosia, 1983. március 27. /ap/ - a korábbi jelentésekkel ellentétben 100-nál jóval kevesebb áldozatot követelt a pénteken iránban pusztított földrengés. az irani hivatalos hírügynökség szombaton este közölte, hogy a kaszpi-tenger melléki tartományokban pénteken bekövetkezett földrengésnek csak „néhány tucat”, ember esett áldozatul és negyvenen sérültek meg, többségük könnyebben. a földrengés következtében 11 faluban keletkeztek károk és kétszáz család maradt fedél nélkül.

fg-pc ng

09.30 270383 2292

--

sk0002 4 230 mtik1002

kuba - nicaragua

havanna, 1983. március 27. /mti/ - kuba teljes mértékben szolidáris nicaraguával és azonnali megoldást keres arra, hogy nicaragua, illetve a közép-amerikai térség ne váljon a nemzetközi helyzet újabb feszültséggócává - jelentette ki szombaton havannában carlos rafael rodriguez, a kubai államtanács elnökének helyettese, minisztereinek-helyettese. rafael rodriguez a prensa latina kubai hírügynökségnek adott nyilatkozatot.

a kubai politikus a nicaragua ellen indított újabb támadással kapcsolatban emlékeztetett arra, hogy latin-amerika haladó erői már nem egyszer figyelmeztették a világ közvéleményét a közép-amerikai

kül

- 3 -

1983.03.27.

válságból fakadó veszélyre. most ismét bebizonyosodott: az egyesült államok mindent elkövet, hogy a térség egyes államait a nicaragua ellen irányuló közvetlen és közvetett támadások háttérországává tegye.

kuba biztos abban, hogy nicaragua képes lesz visszaverni az ellene indított támadást. mindazonáltal soha nem volt időszerűbb a latin-amerikai országok és az el nem kötelezett államok vezetői többségének az a felhívása, hogy tárgyalások útján rendezzék a közép-amerikai problémákat - mondta carlos rafael rodriguez.

go/hi ng

09.43 270383 1197

--

sk0003 4 230 mtik1003

frontállamok - konferencia

lisszabon, 1983. március 27. /reuter/taszsz/afp/ - a nyugati hatalmak gazdasági érdekeik miatt akadályozzák a nyersanyagokban rendkívül gazdag namibia függetlenné válását - jelentette ki szombaton a portugál fővárosban egy sajtókonferencián sam nujoma, a délnyugat-afrikai népi szervezet /swapo/ elnöke. a pretóriai rendszer által megszállt namibia függetlenségéért küzdő szervezet vezetője résztvevője annak a nemzetközi konferenciának, amely pénteken kezdődött lisszabonban az ugynevezett frontállamokkal /angola, mozambik, zambia, botswana, zimbabwe és tanzánia/ való szolidaritás jegyében.

nujoma hangsúlyozta: a nyugati hatalmak namibia ügyében azért kötik meg az ensz kezét, mert előbbre való nekik a dél-afrikai köztársasághoz fűződő, számukra stratégiai fontosságú gazdasági kapcsolatok megőrzése. a swapo elnöke leszögezte, hogy a kubai csapatok angolából való kivonásának követelése pusztán ürügy - elsősorban az egyesült államok számára -, hogy a namibiai rendezést elodázzák.

paulo jorge angolai külügyminiszter, aki szintén jelen van a lisszaboni konferencián, egy másik sajtóértekezleten kijelentette: pretória kényszerítette zsákutóba az angolai-dél-afrikai megbeszéléseket azzal, hogy túlságosan alacsony szintű küldöttséggel akart résztvenni /a zöld-foki szigeteken/ a tárgyalások legutóbbi fordulóján. a miniszter közölte, hogy angola készen áll a megbeszélések újabb, szám szerint harmadik fordulójára, de megvárja, hogy pretória hajlandó-e megfelelő szintű küldöttséggel folytatni a tárgyalásokat.

1983.03.27.

a tanzániai külügyminiszter a lisszaboni értekezletet fontos politikai kezdeményezésnek minősítette. salim ahmed salim reményét fejezte ki, hogy a konferencia eredményeképpen gyakorlati lépések történnek majd a pretóriai rendszer destabilizációs politikájától sújtott frontállamok támogatására.

ramalho eanes portugál elnök szombaton lisszabonban fogadta a nemzetközi konferencián résztvevő mozambiki, angolai, tanzániai és kongói külügyminisztert. a tanácskozás vasárnap ér véget.

rp-ku ng

10.06 270383 2082

--

sk0004 4 230 mtik1004

cuellar

moszkva, 1983.március 27./mti/ - a szovjet kormány meghívására vasárnap érkezik hivatalos látogatásra moszkvába javier pérez de cuellar, az egyesült nemzetek szervezetének főtitkára. a szovjet központi lapok vasárnapi számukban fényképpel illusztrált rövid életrajzban ismertetik cuellar pályafutását, és megállapítják: a világszervezet legmagasabb rangú tisztségviselőjeként pérez de cuellar azt szorgalmazza, hogy az ENSZ hatékonyabban tevékenykedhessen a nemzetközi béke és a biztonság ügyével összefüggő kérdésekben. jelentős erőfeszítéseket tesz a feszültségcök felszámolását előíró biztonsági tanácsi és közgyűlési határozatok végrehajtása érdekében.

a moszkvai látogatása előestéjén a szovjet televízió által sugárzott nyilatkozatában cuellar a többi között kijelentette, hogy az ENSZ-közgyűlés legutóbbi ülészakán nagy figyelmet keltettek a szovjetunió új békejavaslatai. meggyőződésem - mondotta a főtitkár -, hogy a hatalmas nemzetközi tekintélynek örvendő és nagy befolyással rendelkező szovjetunió a jövőben is mindent megtesz a nemzetközi feszültség enyhítése érdekében. cuellar moszkvai tárgyalásairól elmondotta, hogy azokon az egész emberiséget érintő kérdésekről, így az egyetemes béke megővéséről, az enyhülésről és a nukleáris fegyverzet korlátozásáról lesz szó.

1983.03.27.

javier pérez de cuellar már több alkalommal járt a szovjetunióban. a szovjet-perui diplomáciai kapcsolatok felvétele után - 1969 és 1971 között - országa első moszkvai nagykövete volt. mint a világszervezet főtitkára sem először látogat el moszkvába: legutóbb tavaly szeptemberben járt a szovjet fővárosban és gyümölcsöző tárgyalásokat folytatott a szovjet vezetőkkel.

kr/hi ng

10.19 270383 1709

--

sk0005 4 230 mtik1005

nicaragua - szovjetunió

managua, 1983. március 27. /taszz/adn/reuter/ - elégedetten nyilatkozott moszkvai tárgyalásainak eredményeiről daniel ortega, a nicaraguai sandinista nemzeti felszabadítási front országos vezetőségének tagja, a nemzeti újjáépítés kormánya kormányzó tanácsának koordinátora, aki szombaton érkezett haza a szovjet fővárosból. managuai sajtókonferenciáján méltatta a szovjetunió és nicaragua közötti baráti kapcsolatokat, amelyek - mint hangsúlyozta - a kölcsönös szolidaritáson és egymás érdekeinek szem előtt tartásán alapulnak.

ortega elmondta, hogy jurij andropovval, az SZK KB főtitkárával behatóan megvitatták a közép-amerikai helyzetet, amely a reagan-kormányzat politikája miatt robbanékonnyá vált. az egyesült államok gátlástalan propagandakampányt indított agresszív politikájának igazolása céljával - jelentette ki a nicaraguai vezető és hozzátette: az amerikai imperializmus aknamunkája elleni küzdelemben nicaragua nincs egyedül.

ortega két napot töltött moszkvában. előzőleg résztvett új-delhiben az EL nem kötelezett országok csúcskonferenciáján, és felkeresett több délkelet-ázsiai országot. moszkvából hazatérőben rövid időre megállt havannában és fidel castro kubai államfővel áttekintette a legújabb közép-amerikai fejleményeket.

ku ng

10.55 270383 1309

--

sk0006 4 230 mtik1006

rövid hírek

cheysson hanoiban

hanoi, 1983. március 27. /afp/ - claude cheysson francia külügyminiszter vasárnap, egynapos látogatásra vietnamba érkezett. 1978. óta nem járt francia külügyminiszter vietnamban. a francia diplomácia vezetője nguyen co thach vietnami külügyminiszterrel megvitatta a kétoldalú kapcsolatok helyzetét és tárgyalnak a kambodzsai kérdésről is. cheyssont várhatóan fogadja pham van dong kormányfő is.

pokolgép

san sebastian, 1983. március 27. /afp/ - a spanyolországi san sebastianban egy pokolgép kioltotta egy tűzszerész életét, egy másikat pedig súlyosan megsebesített. a rendőrséget előzőleg egy ismeretlen telefonáló értesítette, hogy robbanószerkezetet helyeztek el egy kerékpár-üzletben. a rendőrség szakemberei éppen hatástalanítani akarták a pokolgépet, amikor az felrobbant.

földcsuszamlások peruban

lima, 1983. március 27. /reuter/ - peru északi részében a heves esőzések előidézte földcsuszamlások szombaton rombadöntöttek egy kórházat és elsodortak egy autóbust. a rendőrség szerint a szerencsétlenségek következtében legkevesebb hetven ember vesztette életét.

pc ng

11.28 270383 1155

--

sk0007 4 230 mtik1007

nicaragua - harcok

managua, 1983. március 27. /mti-ap/upi/reuter/taszsz/ - nicaraguai katonai források szerint szombaton is súlyos harcok folytak a közép-amerikai ország három északi tartományában, ahol a kormánycsapatok a hondurasból betört, volt somozista gárdisták ellen küzdenek.

daniel ortega, a kormányzó tanács koordinátora és miguel d,escoto külügyminiszter szombaton managuában újságírókkal találkozott. d,escoto súlyosnak minősítette a nicaraguai városok és falvak ellen intézett ellenséges támadásokat, daniel ortega azonban azt is kijelentette, hogy a sandinista erők vereséget mérnek a támadókra és hogy az inváziós erők egyetlen falut, egyetlen várost sem tartanak ellenőrzésük alatt. egyben rámutatott, hogy fennáll a háború veszélye honduras-szal, mert az északi szomszédország segítséget ad a lázadóknak.

az ellenforradalmárok matagalpa tartományban, hegyes vidéken megpróbálták elfoglalni egy települést, de a népi milícia egységei ezt megakadályozták. a somozisták támadásának polgári áldozatai is vannak: egy, a fővárostól 130 kilométerre fekvő település öt lakója életét vesztette, huszan megsebesültek.

egy francia orvost is megöltek szombaton a hondurasból nicaraguai területre behatoló ellenforradalmárok - közölte tomas borge belügyminiszter. pierre grosjean a francia és a nicaraguai kormány megállapodása alapján végzett kutatómunkát a manguától mintegy 300 kilométernyire északra fekvő waslalában. az ellenforradalmárok a település körül lezajlott harcokban megöltek 17 helyi lakost is.

a nicaraguai belügyminisztérium közleményeiből kiderül, hogy somoza megbuktatott diktátor követői hatvan főnyi egységekkel támadnak. harci taktikájukra az amerikai katonai tanácsadók képezték ki őket, a vietnami tapasztalatok, alapján. az ellenforradalmárok azt állítják, hogy 12 ezer fegyveresük van nicaraguában. nicaraguai hivatalos források viszont alig több mint kétezerre teszik a támadók létszámát. nyugati hírügynökségek szerint is inkább ez a szám felel meg a valóságnak.

a magyarországnál másfélszer nagyobb, de mindössze két és fél millió lakosu nicaragua fegyveres erőiből becslések szerint 3-4 ezer katonát küldtek a honduras-szal határos tartományok megvédésére. megfigyelők hangsúlyozzák, hogy a nicaraguai haladó rendszer a honvédelemben a fegyveres erők mellett jelentős mértékben támaszkodhat a nagy létszámú miliciára.

ku ng

11.57 270383 2419

sk0008 4 230 mtik1008

közel-kelet /1.rész/

fez/amman/bejrut/tel-aviv, 1983. március 27.
/mti-afp/reuter/ap/apa/ - ii. hasszán marokkói király szombaton fezből fogadta jasszer arafatot, a pfsz vb elnökét, aki tuniszból érkezett marokkóba. megfigyelők szerint tárgyalásaik egyik témája a jeruzsálem bizottság és az ugynevezett hetek bizottsága együttes ülése volt, amelyet a marokkói uralkodó elnökletével április 3-án tartanak fezből.

arafat vasárnap fezből riadba érkezett, hogy a szaudi vezetőkkel tárgyaljon. a pfsz vezetőjét még vasárnap ammanba várják, ahol husszein jordániai királlyal fog tanácskozni. az uralkodó tárgyalásukról azt mondta, hogy „döntő fontosságú lesz az egyesült államok közel-keleti békeerőfeszítései jövője szempontjából,„.

hirügynökségek ennek kapcsán emlékeztetnek rá: washington nagy nyomást gyakorol a jordániai uralkodóra, hogy rávegye a csatlakozásra az izraellel folytatott tárgyalásokhoz az 1982-ben előterjesztett reagan-terv alapján. mint jól tájékozott források rámutatnak, a jordániai uralkodó - noha hajlik az amerikai védnökség alatt folyó tárgyalásokba való bekapcsolódásra - óvakodik attól, hogy arafat jóváhagyása nélkül erre az útra lépjen.

arafat megbeszéléseivel egyidőben philip habib amerikai különmegbízott az új izraeli feltételekre adott libanoni válasszal bejrutból visszaérkezett tel-avivba. amin gemajel philip habibbal szombaton folytatott megbeszélése során - hirügynökségek szerint - újólga elutasította, hogy izrael bármilyen formában fenntartsa katonai jelenlétét libanonban. libanon belügyeibe való elfogadhatatlan beavatkozásnak minősítette azt az izraeli elképzelést, hogy az áruló haddad őrnagyra és izraeli támogatásban részesülő miliciájára bizza dél-libanon védelmét az izraeli csapatok kivonulása után.

az ap amerikai hirügynökség azt jelentette, hogy shultz amerikai külügyminiszter szerint két héten belül létrejöhét a megállapodás az izraeli csapatok libanonból való kivonásáról folyó tárgyalásokon. shultz szavait szimha dinitz, izrael volt washingtoni nagykövete idézte szombaton, aki csütörtökön találkozott az amerikai külügyminiszterrel. az amerikai diplomácia vezetője csütörtökön állítólag közölte vele: úgy véli, hogy lehetséges a kompromisszum a tárgyalások utolsó fő problémáját képező kérdésben, haddad őrnagy szerepének tisztázásában. /folyt./

te ng
12.24 270383 2361

-.-

sk0009 4 230 mtik1009

közel-kelet /2.rész/

libanonból érkezett az a hír is, amely szerint szombaton bejrutban 10 polgári személy és a biztonsági erők két embere sebesült meg a siita muzulmánok és a libanoni biztonsági erők közötti összecsapásokban. a muzulmán tüntetők az ellen tiltakoztak, hogy a hadsereg pénteken több tucat siitát őrizetbe vett a négyhatalmi alakulatok elleni támadásokban való részvétel gyanújával.

tizenegy nyugat-európai ország parlamenti képviselői szombaton felszólították az egyesült államokat: gyakoroljon nyomást izraelre annak érdekében, hogy vessen véget a megszállt ciszjordániában és gaza-övezetben folytatott erőszakos telepítési politikájának. az európai-arab együttműködés parlamenti társasága hágában tartott kétnapos értekezletén állást foglalt amellett, hogy nyugat-európa vállaljon szerepet a közel-keleti rendezés megvalósításában és ne csak az amerikai békeerőfeszítéseket támogassa. a konferencia résztvevői felhívták az egyesült államokat: vegye fel a magas szintű kapcsolatokat a palesztinai felszabadítási szervezettel és ismerje el a pfsz-t a palesztin nép képviselőjeként.

közel-keleti vonatkozású hír az is, hogy az európai parlament küldöttsége szombaton kairóba érkezett. a küldöttség tagjai még aznap találkoztak mubarak egyiptomi elnökkel.

te ng
12.31 270383 1307

-.-

sk0010 4 230 mtik1010

reagan - új kina

peking, 1983. március 27. /mti/ - reagan elnök ismét ellentmondásba keveredett, amikor egyrészt elismerte, hogy a tajvani kérdés a kínai nép „belső problémája,„ de azt is hangoztatta, hogy az egyesült államok nem fogja félrelökni „régij tajvani barátait,„. reagan elnök egyetemistákkal a fehér házban rendezett találkozásán tartózkodott annak megemlékezéséről, hogy a kínai népköztársaság kormánya az egyetlen törvényes kínai kormány - mutatott rá vasárnap az új kina hirügynökség a reagan-kormányzat kina-politikáját kifogásoló újabb kommentárjában.

négy évvel a kínai-amerikai diplomáciai kapcsolatok felvétele után, reagan elnök még mindig egy napon emliti az ugynevezett tajvani „kormányt”, a knk kormányával és nem vesz tudomást az amerikai kormányról arról a nyilatkozatáról, amelyben a kínai népköztársaság kormányát kina egyetlen törvényes kormányának ismeri el. mindez megdöbbentő - hangsúlyozta a kínai kommentár, majd így folytatta: reagan kijelentette: „a tajvanra menekült kormány sok éven át szövetséges volt a második világháborúban, az egyesült államok szövetséges. szilárd szövetségesünk és barátunk maradt. nem hisszük, hogy egy új barát megszerzése érdekében, el kell dobnunk egy régi szövetségest és barátot - tajvan népet.”, a „régiből barátot nem eldobni”, elcsépelte szolamának reagan ismételtetése ellentétes az amerikai kormány azzal a kötelezettségvállalásával, hogy tiszteletben tartja kina szuverenitását és nem avatkozik be belügyeibe - szögezte le vasárnap az új kina hírügynökség.

nc/hi ng

14.01 270383 1569

-.-

sk0011 4 230 mtik1011

angela davis

washington, 1983. március 27. /taszsz/ - a harmincas évek amerikaijának „nagy depressziójához”, hasonlította hazája jelenlegi gazdasági és szociális helyzetét angela davis, a világhírű amerikai kommunista polgárjogi harcos. az egyesült államok kommunista pártja központi bizottságának tagja, a faji és politikai elnyomás ellen küzdő országos szövetség társelnöke szombaton washingtonban egy sajtóértekezleten hangsúlyozta, hogy „a jelenlegi körülmények között még tevékenyebbé kell tenni a reagan-kormányzat népeellenes belpolitikájával és agresszív külpolitikájával szembeni tiltakozó mozgalmat,,.

angela davis annak a véleményének adott hangot, hogy az amerikaiak anyagi helyzetének rosszabodásával párhuzamosan a fehér ház egyre inkább támadja az állampolgárok szabadságjogait. még erőteljesebbé vált a haladó személyiségek politikai üldözése, bővítették a cia és az fbi hatáskörét - mondta.

a washingtoni kormányzat éppen akkor lép elő „a jövő fegyvereinek”, kifejlesztésével és gyártásáról szóló terveivel, amikor amerikaiak millió válnak reagan gazdaságpolitikájának áldozatává - mutatott rá a kommunista aktivista.

ku ng

14.07 270383 1175

-.-

sk0012 4 230 mtik1012

johannes rau az spd vereségéről

bonn, 1983. március 27. /dpa/ - a német szociáldemokrata pártban /spd/ továbbra is heves viták folynak arról, hogy milyen következtetéseket kell levonnia a pártnak a március 6-i választásokon elszenvedett vereségéből.

johannes rau, az spd elnökhelyettese, észak-rajna- vestfália tartomány kormányának miniszterelnöke a deutschlandfunk rádióknak vasárnap adott interjújában ennek kapcsán hangsúlyozta: a pártnak nem szabad pusztán „üzemi balesetként”, felfognia a választási vereséget.

az spd vereségét az okozta - folytatta rau -, hogy a párt nem volt képes megfelelő gazdasági, illetve gazdaságpolitikai programot felmutatni. az is hozzájárult a vereséghez, hogy a párt kevés figyelmet fordított a középrétegekre. az spd-nek nem szabad kizárólag a munkavállalók pártjaként fellépnie, a kisiparosoknak és a középréteghez tartozó vállalkozóknak is sajátjuknak kell érezniük a pártot.

az spd-nek a választási vereség következtében kialakult helyzetét a párt elnökhelyettese úgy jellemezte, hogy a választási eredmény az 1965-ös év szintjére veti vissza a pártot és választóvonalat jelent. a helyzet szerinte még súlyosabb, mint 1965-ben volt, mivel annak idején a tartományokban és a városokban-községeken sokkal szilárdabb volt az spd pozíciója.

a nyugatnémet politikus ezért nagyfontosságúnak tartja a szociáldemokratáknak a tartományokban és a helyhatóságokban folytatandó tevékenységét. az spd „ujjáépítésének”, a tartományokból és a városokból-községekből kell kiindulnia - mondotta.

te ng

14.33 270383 1570

-.-

sk0013 4 230 mtik1013

palesztin iskolások - mérgezés

tel aviv, 1983. március 27. /reuter/afp/ap/ - hirügynökségi jelentések szerint a hét végén több mint száz palesztin iskolás gyerek került kórházba az izraeliek által megszállt területen lévő dzsenin és araba településekről. valamennyien egy eddig nem tisztázott okokból eredő mérgezés miatt szorulnak kórházi kezelésre. a gyerekek erős fejfájásra és látási zavarokra panaszkodtak.

a hirügynökségek egymásnak ellentmondó értesítéseket közölnek a mérgezés okáról. a francia afp az izraeli egészségügyi hatóságok bejelentését idézi, amely szerint „a vizsgálat még tart... az ap amerikai hirügynökség jelentésében annak lehetőségére utal, hogy a mérgezés a szennyvizet levezető csatornarendszer meghibásodása miatt következett be. a reuter brit hírszolgálati iroda viszont izraeli hivatalos forrásokra hivatkozva azt jelentette, hogy ismeretlen személyek az iskolák tantermeinek függőnyeit vegyiannyaggal itatták át és az ennek nyomán keletkezett gázt lélegezték be a gyerekek. arab források a mérgezésért az izraeli telepéseket tették felelőssé.

ma reggel tüntetés zajlott le dzseninben. a mérgezés ellen tiltakozó tüntetők izrael-ellenes jelszavakat kiáltottak és kövekkel dobálták meg az izraeli katonákat. palesztin források szerint a megszálló hatóságok a tüntetők szétoszlátására sortűzet adtak a levegőbe és könnyfakasztó gránátokat is bevetettek ellenük. dzseninben az izraeli hatóságok a tüntetés nyomán kijárási tilalmat rendeltek el.

rp ng

14.51 270383 1517

--

sk0014 4 230 mtik1014

rövid hírek

vendégek pekingben

peking, 1983. március 27. /mti/ - thomas p. o'neill elnök vezetésével vasárnap pekingbe érkezett az amerikai kongresszus képviselőházának 45 tagu küldöttsége. az amerikai delegáció nyolc napot tölt kínában és a legfelsőbb szintű kínai vezetőkkel is találkozik. ugyancsak vasárnap két izben is tárgyalt egymással vu hszüe-csien kínai és tindemans belga külügyminiszter, aki szombaton érkezett pekingbe.

papandreu - kanada

athén, 1983. március 27. /afp/ - andreasz papandreu görög miniszterelnök vasárnap egyhetes látogatásra kanadába utazott. papandreu, aki pierre trudeau miniszterelnök meghívásának tesz eleget, trudeaun kívül a kanadai politikai élet más vezetőivel és az üzleti világ képviselőivel is találkozik majd.

ecevit

ankara, 1983. március 27. /reuter/ - bülent ecevit, a betiltott köztársasági néppárt volt vezetője, egykori miniszterelnök vasárnap közölte: a török katonai hatóságok engedélyezték számára, hogy áprilisban részt vegyen a szocialista pártok képviselőinek portugáliában tartandó értekezletén. a volt kormányfő az 1980-as hatalomátvétel óta háromszor volt börtönben a katonai kormányzat bírálata miatt.

nc-rp ng

15.04 270383 1220

--

sk0015 4 230 mtik1015

délkelet-ázsia - indonéz vélemény

bangkok, 1983. március 27. /mti-afp/ - indonézia
 külügyminisztere szerint washington azért emlegeti „a szovjet veszélyt”, egyebek között délkelet-ázsia vonatkozásában is, mert ily módon igyekszik igazolni katonai kiadásainak növelését. mochtar kusumaatmadja, az indonéz diplomácia vezetője bangkokban az afp-nek adott interjuban rámutatott: a szovjetunió délkelet-ázsiai állítólagos előretöréséről szóló amerikai nyilatkozatok szoros összefüggésben vannak azzal, hogy washingtonban éppen most zajlik a vita a jövő évi költségvetésről.

Kusumaatmadja az interjuban annak a reményének adott hangot, hogy a z asean-államok /indonézia, thaiföld, malaysia, szingapur és a fülöp-szigetek/ és vietnám között együttműködés alakul ki és ennek révén csökkenteni lehet a feszültséget a térségben.

kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására!

az indonéz miniszter szerint az egyesült államok még előnyben van délkelet-ázsiaiában a szovjetunióval szemben, amelynek számára - noha mind több vietnami katonai létesítményt használ - súlyos hátrányt jelentenek a rossz utánpótlási lehetőségek. a vietnami cam ranh bay kikötője és a da nang-i légi támaszpont, amelyet a szovjetunió rendszeresen használ, nem érnek annyit, mint az amerikai katonai támaszpontjai a fülöp-szigeteken - mondta a miniszter.

Kusumaatmadja hangsúlyozta: a szovjet flotta csendes-óceáni jelenlétét korlátozza az a tény, hogy az évnél legalább a felében a vlagyivosztoki kikötő vizét jég borítja. a miniszter azt is kijelentette, hogy a vietnami kormányzat „különösképpen nacionalista jellege”, miatt hanoi támaszpontjain nem adott a szovjetunióknak szuverén jogokat. a miniszter úgy vélekedett, hogy „a vietnami vezetőket nyugtalanítja a szovjetuniótól való függőségük növekedése,,.

ku ng

15.43 270383 1869

--

sk0016 4 230 mtik1016

ribicsics

belgrád, 1983. március 27. /mti/ - a jksz központi bizottságának a 12. kongresszus után megtartott ülései teljessé tették a párt politikai irányvételét minden területen, a gazdaságon kívül a tudományban és a sajtó vonalán is, és megfelelő alapot biztosítottak ahhoz, hogy a kommunisták offenzív magatartást tanúsítsanak legidősebb és legfontosabb kérdéseinkkel kapcsolatban - jelentette ki mitja ribicsics. a jksz kb elnökségének elnöke a legfrissebb jugoszláv pártiskola, a tito nevét viselő kumroveci politikai iskola évfordulós ünnepségén beszélt.

ribicsics szólt a központi bizottság értékeléseiről, állásfoglalásairól és határozatairól, rámutatva, hogy ezek lehetővé teszik a helyzet rendezését, visszaadják az önbizalmat, a központi bizottságba vetett bizalmat. a párttestület határozatai alapján egységes állásfoglalás alakítható ki a társadalom legérzékenyebb kérdéseiben - mondotta a pártelnökség elnöke, majd megállapította: a politikai és gazdasági folyamatok módosításához, a kedvezőtlen tendenciák megváltoztatásához még hosszabb időre és nagy erőfeszítésekre van szükség, de már ma is nagyobb derűlátással lehet a jövőbe tekinteni.

kd/hi ng

15.56 270383 1200

--

sk0017 4 230 mtik1017

reagan - amerikai vélemények

washington, 1983. március 27. /taszsz/ - több amerikai politikus élesen bírálta reagan elnök múlt heti, harcias hangvételű televíziós beszédét, amelyben az egyesült államok hadászati potenciáljának nagyarányú fokozását sürgette.

elítélte reagan harcias retorikáját és azt a próbálkozását, hogy háborús pszichózist keltsen mind thomas o'neil, a képviselőház demokrata párti elnöke, mind pedig robert byrd a szenátus demokrata párti kisebbségének vezetője. a demokrata párt daniel inouye szenátor által felolvasott hivatalos válasza egyebek között azzal vádolja reagan-t, hogy szándékosan eltorzítja az egyesült államok és a szovjetunió közötti reális erőviszonyokat. mindezt azzal a céllal teszi, hogy kicsikarja a kongresszustól a csillagászati nagyságu

katonai költségvetés jóváhagyását, és elterelje az amerikaiak figyelmét gazdaságpolitikájának kudarcairól. a demokrata párt szerint reagan olyan - hamis - képet próbál festeni, amely szerint az egyesült államok ölbe tett kézzel üldögélt, miközben a szovjetunió mindent megtett azért, hogy „bővitse nukleáris fegyvertárát”, „edward kennedy demokrata párti szenátor azt hangzott, hogy reagan szándékosan félrevezeti az amerikaiakat, és a „vörös veszedelem”, rémével ijesztgeti őket. ennek az elcsépeelt fogásnak az a célja - így cranston szenátor -, hogy kieroszakolják a katonai kiadások további növelését.

több neves amerikai tudós táviratot intézett a fehér házhoz, és ebben ellenzésüknek adtak hangot reagan elnök újabb rakéta-programjával kapcsolatban. a brookings egyetem egyik szakértője, jackson szerint a szovjetunió joggal véli erről a programról, hogy az azt bizonyítja: washington nukleáris első csapás mérésére készül.

a philadelphia inquirer „a megfontolatlanág veszélyes akciójának”, minősítette a „szuperfegyverrel”, kapcsolatos terveket. a time című magazin által végzett közvéleménykutatás adatai szerint pedig az amerikai választók hatvan százaléka úgy véli, hogy az amerikai nemzetbiztonság minden különösebb károsodása nélkül csökkenteni lehetne a katonai kiadásokat. mcnamara volt hadügyminiszter az abc tv-állomásnak adott interjúban kijelentette: nem okozna semmilyen problémát, ha 150 milliárd dollárral csökkentenék az elkövetkező évekre tervezett katonai kiadásokat.

ps ng

16.46 270383 2329

--

sk0018 4 230 mti1018

a francia külügyminiszter hanoiban

dunai péter, az mti tudósítója jelenti:

hanoi, 1983. március 27. /mti/ - a francia-vietnami kapcsolatok kielégítően, biztatón alakulnak és mód van rá, hogy a jövőben továbbfejlesszék őket, mind politikai, mind pedig gazdasági téren - mondta vasárnap este hanoiban, a kormány vendégházában tartott sajtóértekezletén claude cheysson francia külügyminiszter, aki aznap érkezett vietnamba. vendéglátójával, nguyen co thach vietnami külügyminiszterrel folytatott tárgyalásainak napirendjén elsősorban a kulturális és a gazdasági együttműködés kérdései szerepeltek, de

szóba kerültek nemzetközi problémák is, ezek sorában kambodzsai helyzetéről is véleményt cseréltek.

cheysson megismételte az ismert francia álláspontot, amely szerint ki kell vonni az idegen csapatokat kambodzsából. hozzátette azonban, hogy a vietnami katonák kivonása semmiképpen sem adhat lehetőséget a polpotista rezsimnek a visszatérésre. megerősítette, hogy kormányának véleménye szerint a délkelet-ázsiai problémákat maguknak az érdekelt országoknak kell megoldaniuk. franciaország kambodzsát, noha a heng samrin kormányt párizs nem ismeri el, különböző énsz- és egyéb szervezetek útján már eddig is több mint százmillió dollárral támogatta és a segélyezést folytatja - mondotta cheysson.

nguyen co thach aláhuzta: vietnam nélkül nem lehet megoldani a kambodzsai kérdést, amelyben eltér egymástól párizs és hanoi véleménye. a vietnami külügyminiszter méltatta franciaország délkelet-ázsiai politikáját, amely - mint mondotta - husz év óta a térség stabilitásának és békejének biztosítását igyekszik előmozdítani. így párizs álláspontja egybeesik az érdekeltek, a délkelet-ázsiai államok törekvésével, az el nem kötelezett országok új-delhiben tartott csúcsertekezletének határozatával, amely azt szorgalmazza, hogy a térség államaiból az összes külföldi katonai erőket vonják ki.

cheyssont hétfőn fogadja pham van dong vietnami miniszterelnök.

dp/hi ng

17.20 270383 2006

--

sk0019 4 230 mtik1020

cuellar moszkvában

moszkva, 1983. március 27. /mti/ - a szovjet kormány meghívására vasárnap hivatalos látogatásra moszkvába érkezett javier pérez de cuellar, az ensz főtitkára.

cuellart a repülőtéren andrej gromiko, az szkp kb pb tagja, a minisztertanács elnökének első helyettese, külügyminiszter fogadta.

kr/hi ng

17.22 270383 0344

--

sk0020 4 230 mtik1021

marokkói pártkongresszus

casablanca, 1983. március 27. /taszsz/ - a vidéki küldöttek és a külföldi testvérpártok képviselőinek felszólalásaival folytatódott vasárnap casablancában a marokkói haladás és szocializmus pártjának iii. kongresszusa.

a felszólalók komoly aggodalmuknak adtak hangot az imperializmus, mindenekelett az amerikai imperializmus agresszivitásának növekedése miatt, és hangsúlyozták, hogy fokozni kell a világbéke megőrzéséért vívott harcot. a haladás és szocializmus pártja egyik legfontosabb feladatának tekinti, hogy marokkói területen ne legyen semmilyen külföldi katonai jelenlét, és hasonlóképpen jelentősnek tartja a nemzeti függetlenség és szuverenitás megszilárdítását.

a szovjet kommunisták nevében alekszej romanov, az szkp kb póttagja, a szovjetszkaja kultura című lap főszerkesztője, a szovjet küldöttség vezetője szólt fel. a közel-keleti helyzettel foglalkozva romanov kifejtette, hogy a szovjet kommunisták határozottan elítélik a libanon ellen végrehajtott izraeli agressziót. izrael büntetése miatt súlyos felelősség terheli az egyesült államokat is, amely minden lehetséges támogatást megad az agresszornak.

a cionizmus és az imperializmus libanonban elkövetett barbár tetteiről szólt daniel naami, a szíriai kp kb pb tagja is. kijelentette, hogy a bejruti palesztin menekülttáborokban történt

tragédiáért a fő felelősség az egyesült államokat terheli. a szíriai kommunisták - mondotta - igen pozitívan értékelik a szovjetuniókat, az arab országok legmegbízhatóbb barátjának a közel-keleti rendezés ügyében vallott álláspontját.

ps ng

17.33 270383 1612

--

sk0021 4 230 mtik1022

pfsz - izraeli kp

tunisz, 1983. március 27. /adn/ - a palesztinai felszabadítási szervezet és az izraeli kommunista párt képviselői találkozáson vitatták meg a közel-keleti békéért vívott közös küzdelem kiszélesítésének módjait - jelentette a wafa palesztin hírügynökség.

az izraeli kommunista párt küldöttsége a párt támogatásáról biztosította a pfsz-nek a palesztinai nép önrendelkezési jogainak érvényesítéséért és önálló államának létrehozásáért vívott harcát. állást foglalt amellett, hogy az izraeli csapatokat vonják ki az 1967-ben megszállt valamennyi arab területről. a két fél egyetértett abban, hogy a fezi arab csucsértekezleten elfogadott határozatok és a szovjet javaslatok a közel-keleti béke megteremtésének szilárd alapját képezik.

ml ng

17.38 270383 0784

--

sk0022 4 230 mtik1023

marjai józsef moszkvában

moszkva, 1983. március 27. /mti/ - marjai józsef miniszterelnök-helyettes, a magyar-szovjet gazdasági és műszaki tudományos együttműködési kormányközi bizottság magyar társelnöke vasárnap moszkvába érkezett. a repülőtéren nyikolaj talizin miniszterelnök-helyettes, a bizottság szovjet társelnöke fogadta.

a kormányközi bizottság soron következő elnöki találkozásán marjai józsef és nyikolaj talizin áttekinti az együttműködés időszerű kérdéseit.

fl/hing

17.39 270383 0507

--

sk0023 4 230 mtik1024

atomfegyver-ellenes tüntetések

koppenhága/melbourne, 1983. március 27. /ap/dpa/ - koppenhágában és dánia több más városában vasárnap a rossz, télies idő ellenére többezren vettek részt az ideai husvét felvonuláson, hogy a fegyverkezési hajszája és a tervezett nyugat-európai rakétatelepítés ellen tiltakozzanak. a fővárosban hitezen tették meg a 20 kilométeres utat a dán fegyveres erők főparancsnoksága vedbaekben lévő főhadiszállása és koppenhága főtere között.

x x x

több mint 120 ezren tüntettek vasárnap ausztrália nagyvárosaiban az atomfegyverek ellen. a tiltakozó akciókat, amelyeken az új munkáspárti kormány több tagja is részt vett, a több mint 50 egyházat, szakszervezetet, környezetvédő csoportot és más egyesületet tömörítő testület, a nukleáris leszerelésért küzdő koordinációs bizottság szervezte.

a legnagyobb tüntetés több mint 50 ezer résztvevővel melbourne-ben, victoria szövetségi állam fővárosában zajlott le. itt a helyi munkáspárti kormány törvényt kíván elfogadtatni victoria államnak „ausztrália első atomfegyvermentes államává”, történő nyilvánításáról.

sbng

17.45 270383 1125

--

sk0024 4 230 mtik1025

finn kp - kb-ülés

helsinki, 1983. március 27. /taszsz/ - helsinki-ben teljes ülést tartott a finn kommunista párt központi bizottsága.

az ülés résztvevői megvitatták a nemrég tartott parlamenti választások kimenetelét és a belőle fakadó pártfeladatokat. a témáról jouko kajanoja, a finn kommunista párt elnöke terjesztett elő beszámolót.

a teljes ülésen jóváhagyták a finn kommunista párt kormányprogram-javaslatát, tekintettel az új kormány megalakításáról tartandó tanácskozásokra.

a központi bizottság úgy döntött, hogy 1984 május 25-27-én tartják meg a párt xx. kongresszusát.

a kb a teljes ülésen nyilatkozatot fogadott el az 1948-ban aláírt szovjet-finn barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés 35. évfordulójáról.

mlng

17.55 270383 0796

--

sk0025 4 230 mtik1026

rövid hírek

sadli-dzsallud

algír, 1983. március 27. /taszsz/ - bendzsedid sadli algériai elnök vasárnap fogadta abdusszalam dzsalludot, a libiai forradalom egyik vezetőjét. találkozásukra a két ország vezetői közötti rendszeres kapcsolattartás keretében került sor. a kétoldalú kérdések mellett megvitatták a nyugat-szaharai és a palesztin problémát is.

kaunda párizsban

párizs, 1983. március 27. /ap/ - kenneth kaunda zambiai elnök londonból jövet vasárnap párizsba érkezett. a zambiai államfő 48 órás hivatalos látogatása keretében hétfőn találkozik francois mitterrand francia elnökkel. kaunda párizs után washingtont is felkeresi.

lavina

saas-grund /svájc/, 1983. március 27. /reuter/ - vasárnap tiz
sietőt sodort magával a 3993 méter magas fletschhorn-csucsról
lezudult lavina. a svájciakból álló csoport tagjai közül ketten
meghaltak, egy megsebesült.

kutyaszán-verseny

nome /alaszka/, 1983. március 27. /ap/ - befejeződött alaszka
11. kutyaszán-hajtó bajnoksága. a három sereghajtó szán szombaton,
21 nappal a start után siklott át a célt jelképező fakapun. a
versenyre hatvannyolcan neveztek be és ötvennégyen érkeztek célba.
az első helyezett rick mackey szánja alig több mint tizenkét nap
alatt tette meg az 1770 kilométeres távot.

sb-rp mg
18.18 270383 1313

--

sk0026 4 230 mtik1027

szovjet parlamenti küldöttség - szíria

damaszkusz, 1983. március 27. /taszsz/ - abdul-rauf kasszem
szíriai miniszterelnök damaszkuszban fogadta a szíriában tartózkodó
szovjet parlamenti küldöttséget, élén tyemirbek kosojevval, a
szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének helyettes elnökével. a
szíriai kormányfő hálóját fejezte ki a szovjetunióknak az
imperialista és cionista agresszív próbálkozások ellen küzdő szíriai
népnek nyújtott segítségért. nagyra értékelte a szíriai-szovjet
együttműködést, a két ország között politikai, gazdasági és más
téren kialakult baráti kapcsolatokat elmélyülését és kiszélesedését.

szíria - mondotta kasszem - következetesen fellép az amerikai
imperializmus és izrael közel-keleti próbálkozásaival szemben. ebben
a küzdelemben szilárdan támaszkodhat a haladás és béke erőinek,
mindenekelőtt a szovjetunióknak és a többi szocialista országnak a
támogatására.

ml ng
19.35 270383 0926

--

Lü

sk0027 4 800 mtik1029

külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0001-sk0024
budapest, 1983. március 27. /mti/

sk0001 rövid hírek
iszlámabad: colombo pakisztánban
peking: tindemans
las vegas: atomkísérlet
new york: hóviharak - usa
dallas: gyémántrablók
nicosia: iráni földrengés - kevesebb az áldozat

sk0002 kuba - nicaragua
sk0003 frontállamok - konferencia
sk0004 cuellar
sk0005 nicaragua - szovjetunió
sk0006 rövid hírek

hanoi: cheysson hanoiban
san sebastian: pokolgép
lima: földcsuszamlások peruban

sk0007 nicaragua - harcok
sk0008 közel-kelet /1/
sk0009 közel-kelet /2/
sk0010 reagan - új kína
sk0011 angela davis
sk0012 johannes rau az spd vereségéről
sk0013 palesztin iskolások - mérgezés
sk0014 rövid hírek

peking: vendégek pekingben
athén: papandreu - kanada
ankara: ecevit

sk0015 délkelet-ázsia - indonéz vélemény
sk0016 ribicsics
sk0017 reagan - amerikai vélemények
sk0018 a francia külügyminiszter hanoiban
sk0019 cuellar moszkvában
sk0020 marokkói pártkongresszus
sk0021 pfsz - izraeli kp
sk0022 marjai józsef moszkvában
sk0023 atomfegyver-ellenes tüntetések
sk0024 finn kp - kb-ülés

hi
19.53 270383 1267

Lü

--

kül

- 24 -

1983.03.27.

sk0028 4 800 mtik1030

sk0025-sk0028

sk0025 rövid hírek

algir: sadli-dzsallud

párizs: kaunda párizsban

saas-grund /svájc/: lavina

nome /alaszka/: kutyaszán-verseny

sk0026 szovjet parlamenti küldöttség

sk0027 tartalomjegyzék 1

sk0028 tartalomjegyzék 2

hi

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: köves tibor
szerkesztette: németh gyula

20.04

270383 0487

- v é g e -

--

ko

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

00.010/H

Külföldi hírek

budapest, 1983. március 28.

kül

h é t f ő

sk0001 4 230 mtik1003

nicaragua - leleplezés

havanna, 1983. március 28. /mti/ - az amerikai titkosszolgálat, a cia és a hondurasi katonai titkosszolgálat különlegesen felkészített ügynököket dob át nicaraguába azzal a céllal, hogy azok nicaraguai vezető politikusokat gyilkoljanak meg. erről számolt be vasárnap a nicaraguai fővárosban egy sajtókonferencián a hondurasi titkosszolgálat egyik, nicaraguai területen elfogott tisztje.

jose gregorio najera andradét februárban fogták el a sandinista hadsereg katonái nueva segovia nicaraguai tartományban. a hondurasi titkosszolgálat tisztje elmondta, hogy négy másik ügynökkel együtt egy nagyobb létszámú ellenforradalmi csoportban jutottak be nicaragua területére. feladatuk az volt, hogy merényleteket hajtsanak végre a nicaraguai kormány tagjai ellen.

najera andrade korábban a hondurasi területeken szervezkedő nicaraguai ellenforradalmárok kiképzésében vett részt. itt került kapcsolatba a cia egyik emberével, egy bizonyos tallonival, aki a tegucigalpai amerikai nagykövetség funkcionáriusaként „dolgozik”, hondurasban.

az amerikai kormány 1982-ben 19 millió dollárt utalt ki a cia-nak a nicaragua elleni különböző szabotázsakciók megszervezésére és végrehajtására.

go/ge pi

07.16

280383 1246

se

--